

KURSPLAN

Svenska II - Tidig läs- och skrivutveckling för grundlärare F-3, 22,5 högskolepoäng

Swedish II - Early Reading and Writing Development for Teachers Preschool, 22.5 credits

Kurskod:	L2SK12	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Utbildningschef 2022-03-17	Utbildningsområde:	Humanistiska området (75%) och övrigt (25%)
Reviderad av:	2024-05-17	Ämnesgrupp:	UV2
Gäller fr.o.m.:	Hösten 2024	Fördjupning:	G1F
Version:	4		
Diarienummer:	2024/2591-113		

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för grundläggande mönster i svenska språkets struktur
- redogöra för läs- och skrivprocessen samt teorier om elevers läs- och skrivutveckling
- redogöra för innehållet i svenskämnet undervisning och svenskämnet historiska framväxt
- redogöra för bedömningskriterier gällande elevers läs- och skrivutveckling
- redogöra för didaktisk forskning om läs- och skrivundervisning

Färdighet och förmåga

- tillämpa grundläggande analysmodeller för analys och tolkning av barnlitteratur, film och andra multimodala berättelseformer
- tillämpa vetenskapligt grundad didaktik och metodik i planering av läs- och skrivundervisning där olika texttyper ingår
- tillämpa kunskaper om svenska språkets struktur i läs- och skrivundervisning
- kartlägga och bedöma elevers läs- och skrivutveckling samt planera undervisning utifrån detta
- använda det svenska språket i tal och skrift för professionella syften utifrån normer för struktur och språkbehandling

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- reflektera och problematisera över läs- och skrivundervisning med utgångspunkt i elevers olika förutsättningar och bakgrunder samt i relation till utbildningens krav på likvärdighet

Innehåll

- Svenskämnet i aktuella styrdokument
- Svenskämnet förr och nu
- Teoretiska perspektiv på elevers läs- och skrivlärande

- Språklig medvetenhet
- Metoder för tidig läs- och skrivundervisning
- Avkodning/inkodning, begynnande skrivande
- Dialogisk högläsning och läsförståelse
- Undervisningsplanering utifrån aktuella styrdokument
- Läs- och skrivsvårigheter
- Kartläggning och bedömning av elevers läs- och skrivutveckling
- Multimodala berättelseformer, exempelvis i böcker, film och webbaserade texter
- Bilderböcker och lyrik
- Berättande texter och sakprosatexter
- Barnbokens historik och kännetecken
- Didaktiska perspektiv vad gäller elevers textproduktion, analogt och digitalt
- Grunder i svenska språkets struktur
- Formellt skrivande inom högre utbildning

Undervisningsformer

Undervisning sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp.

I kursen används digital lärplattform.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning/ handledning under den tid som angavs för det kurstillfälle som sökande blivit antagen till. Därefter upphör rätten till undervisning/handledning.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt godkänt resultat om minst 15 hp i utbildningsvetenskaplig kärna och godkänt resultat i Svenska I - Tidigt språkande och meningsskapande för grundlärare F-3, 7,5 hp eller motsvarande

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Lärandemålen utgör grund för examination.

Kursen examineras genom två individuella skriftliga tentamina, tre seminarier, två individuella redovisningar samt en individuell skriftlig inlämningsuppgift. Vid omexamination kan gruppredovisning övergå till enskild muntlig redovisning.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studieranvisningar vid kursstart.

För kursbetyget Godkänd krävs minst Godkänd på samtliga examinationsmoment och för

kursbetyget Väl godkänd krävs dessutom Väl godkänd på 12 hp.

En student garanteras minst tre provtillfällen, inklusive ordinarie provtillfälle, för aktuellt kurstillfälle.

Efter att ha blivit underkänd vid examination på samma moment tre gånger har student rätt att på begäran, om möjligt, få byta examinerator till därpå följande examination. Beslut om byte av examinerator fattas av utbildningschef. En student som fått godkänt betyg på ett examinationsmoment kan inte examineras igen för att höja betyget.

Om en kurs upphör eller ändras väsentligt erbjuds examination enligt den förutvarande kursplanen vid minst två tillfällen inom ett år efter beslutet.

Examinator har rätt att ge en anpassad examination eller låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt givet att lärandemålen kan säkras och att det finns synnerliga skäl härför, inbegripet studentens rätt till riktat pedagogiskt stöd.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Seminarium 1	3 hp	U/G/VG
Individuell skriftlig tentamen 1	1,5 hp	U/G/VG
Seminarium 2	3 hp	U/G/VG
Gruppredovisning 1	2,5 hp	U/G
Seminarium 3	2 hp	U/G/VG
Individuell skriftlig inlämningsuppgift 1	1,5 hp	U/G/VG
Gruppredovisning 2	2,5 hp	U/G
Gruppredovisning 3	3 hp	U/G
Individuell skriftlig tentamen 2	0,5 hp	U/G/VG
Individuell skriftlig inlämningsuppgift 2	3 hp	U/G/VG

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Sammanställning och kommentarer publiceras på lärplattform. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Kurslitteratur

Alatalo, Tarja (2021). *Högläsning: didaktik för språk-, läs- och skrivutveckling*. (Upplaga 1). Studentlitteratur. 15 s.

Aminoff, Christina (2021). *Skriftspråkliga handlingar i förskoleklass och årskurs 1* [Doktorsavhandling]. Linköpings Universitet. 226 s.

Bjärbo, Lisa, och Magoria, Johanna (2018). *Viggo och rädslostan*. Rabén Sjögren. 142 s.

Chambers, Aidan (2011). *Böcker inom och omkring oss*. Gilla Böcker.

Dahlbäck, Katarina (2011). *Musik och språk i samverkan. En aktionsforskningsstudie i årskurs 1*. [Licenciatuppsats]. Göteborgs universitet. 30 s.

Eriksson, Jessica, Grönvall Fransson, Camilla & Johansson, Annelie (2017). *Kreativ grammatikundervisning: från förskoleklass till åk 6*. (Andra upplagan). Columbus förlag. 240 s.

Erlbruch, Wolf (2012). *Anden, döden och tulpanen*. Lindskog Förlag. 36 s.

Frank, Elisabeth & Herrlin, Katarina (2020). Språk-, läs- och skrivutveckling – grundskola åk. 1-3. Modul: Tidig skrivundervisning. *Del 2. Stavning bokstavlig begrundan*.
<http://www.larportalen.skolverket.se>

Frank, Elisabeth & Herrlin, Katarina. (2023). Avkodning. I T. Alatalo (Red.), *Läsundervisningens grunder* (s. 57-68). Gleerups.

Fredriksson, Ulf (2022). Elevers rätt att få det stödet de behöver för att lära sig att läsa och skriva. I D.V. Börtzell-Szuch, & S. Vuorenperä, (red.) (2022). *Läs- och skrivundervisning utifrån elevers varierade behov*. (Första upplagan s. 273-283). Gleerups.

Heena, Baek (2019). *Molnbullar*. Bokförlaget Trasten. 31 s.

Hermansson, Carina, Mohlin, Lisa och Godhe Anna-Lena (2022). Multimodalt skrivande och digitalitet. I Eva Lindgren, Carina Hermansson, Annika Norlund Shaswar och Sofie Areljung (Red.), *Skrivdidaktik i grundskolan* (s.177-192). Studentlitteratur. 15 s.

Hogdal, Liselott (2017). Fixar läsfixarna läsningen? I Jonas Almqvist, Karim. Hamza & Anette Olin (Red.), *Undersöka och utveckla undervisning. Professionell utveckling för lärare* (s. 31-36). Studentlitteratur. 6 s

Hole, Stian (2008). *Hermans sommar*. Alfabeta. 40 s.

Janson, Malena (2016) (Red.). *Introduktion till filmpedagogik. Vita duken som svarta tavlan*. Gleerups. 208 s.

Liberg, Caroline (2017). Först få visa, sedan säga. I Jonas. Almqvist, Karim. Hamza & Anette. Olin (Red.), *Undersöka och utveckla undervisning. Professionell utveckling för lärare* (s. 36-38). Studentlitteratur. 3 s.

Lind, Åsa (2016) *Sandvargen*. Rabén Sjögren. 119 s.

Lindenbaum, Pija (2021). *Vitvivan och Gullsippan*. Lilla Piratförlaget. 44 s.

Mangen, Anne (2016). What hands may tell us about reading and writing. *Educational Theory*, 66(4), 457-477. doi.org/10.1111/edth.12183 . 21 s.

Nikolajeva, Maria (2017). *Barnbokens byggklossar*. Studentlitteratur. 393 s.

Olczak, Martin (2011). *Trolldom i gamla stan*. Rabén Sjögren. 96 s.

Sendak, Maurice (2019). *Till vildingarnas land*. Bonnier Carlsen. 48 s.

Schmidt, Catarina (2023). *Kommunikativa klassrumspraktiker. Tidig läs- och skrivundervisning*. Studentlitteratur. 256 s.

Skolverket (2022) *Nationellt bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling. Svenska och svenska som andraspråk i årskurs 1-3*. Skolverket.

Skolverket (2023). *Nya språket lyfter! Bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1-6*. Skolverket.

Skolverket (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet – Lgr22*. Skolverket

Skoog, Marianne (2012). *Skriftspråkande i förskoleklass och årskurs 1*. [Doktorsavhandling]. Örebro Studies in Education 33. 100 s.

Sunde, Kristin och Lundetrae Kjersti (2019). Is a faster pace of letter instruction associated with other teaching practices?. *Nordic Journal of Literacy Research*, Vol.5, No.2, pp 62-78. 17 s.

Westman, Maria (2019) Bedömning i och av svenska. I Liberg, Caroline & Smidt, Jon (Red.). (2019). *Att bli lärare i svenska*. (s. 173-183) Liber.

Aktuella styrdokument för grundskolan: <http://www.skolverket.se>

Läs dessutom en valfri "Silent Book", t.ex. någon av följande:

Becker, A. (2015). Resan

Becker, A. (2016). Kartan

Becker, A. (2016). Återkomsten

Briggs, R. (1978). The Snowman

Kastelic, M. (2016). Pojken och huset

Lee, JiHyeon. (2016). Simbassängen

Tan, S. (2019). Ankomsten

Referensmaterial

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna (2017). Från fabler till manga I. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barnlitteratur. Gleerups 400 s.

Boglund, Ann och Nordlund Anna (2021). *En bro av poesi*. En bok för alla/Svenska Akademien. 124 s.

Druid Glentow, Birgit (2006). *Förebygga och åtgärda läs- och skrivsvårigheter*. Metodisk handbok. Natur och kultur. 250 s.

Övrig litteratur

Annan litteratur och/eller kompendier, ca 200 sidor, bestäms av examinator och distribueras online.

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Litteraturreferenser – så skriver du

<http://ju.se/bibliotek/sok---skrivhjalp/litteraturreferenser---sa-skriver-du.html>

Interaktiva antiplagiatguiden

Informationsmaterial om plagiat på högskolor och universitet
Finns även i kursens aktivitet på lärplattformen.